

เอกสารประกอบการสอน
เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์

ชุด รักษ์โลกด้วยวิถีไทยถิ่นใต้

เล่ม

5

รายวิชาการงานอาชีพ 5 (งานประดิษฐ์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ไม้ไผ่มหาสกุล

จัดทำโดย

นางเกศินี รัชชะ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านท่าขนอน สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารประกอบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์เล่มนี้ อยู่ในชุดรักษ์โลกด้วยวิถีไทยถิ่นใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ (งานประดิษฐ์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้จัดทำได้จัดทำเอกสารประกอบการสอนชุดนี้ขึ้นมาเนื่องจากโรงเรียนบ้านท่าখনอนตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ หลากหลายด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงมีความคิดที่จะนำทรัพยากรทางธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพ (งานประดิษฐ์) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนมีความคิด มีจินตนาการ กล้าคิด กล้าทำ เกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืนผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีมาช้านาน มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรักหวงแหนท้องถิ่นของตนเองและนำความรู้ไปประกอบอาชีพในอนาคตได้

กาบหมาก กาบมะพร้าว ลูกยางพารา ไม้ระกำ และไม้ไผ่ เป็นวัสดุท้องถิ่นซึ่งมีอยู่มากมายในท้องถิ่นภาคใต้ ส่วนประกอบของวัสดุท้องถิ่นที่กล่าวมาแล้ว สามารถนำไปประดิษฐ์เป็นของเล่น ของใช้ ของประดับตกแต่งได้ ช่วยลดภาวะโลกร้อน ลดการใช้พลาสติกหรือวัสดุที่เป็นอันตรายต่อโลก ขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ประดิษฐ์ผลงานที่ได้มีความสวยงาม ใช้ต้นทุนในการผลิตต่ำ

ผู้จัดทำได้ค้นคว้าหาความรู้ รวบรวมข้อมูลและจัดทำเป็นเอกสารประกอบการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ ชุดรักษ์โลกด้วยวิถีไทยถิ่นใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ (งานประดิษฐ์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ขึ้นมา เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพ ปลุกฝังให้นักเรียนรักและหวงแหนความเป็นท้องถิ่นของตนเอง ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสรรเพชญ์ สารสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าখনอน ผู้เชี่ยวชาญ คณะครูโรงเรียนบ้านท่าখনอน ผู้ปกครองและนักเรียนทุกคนที่ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและความร่วมมือในการผลิตเอกสารชุดนี้ให้มีความถูกต้อง สวยงามและสมบูรณ์แบบ

นางเกศินี รัชชะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจง.....	ก
คำแนะนำในการใช้.....	ข
แนวทางการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	ค
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	1
ใบความรู้เรื่อง ฉับโพลี.....	2
ประโยชน์ของฉับโพลี.....	3
ส่วนประกอบของฉับโพลี.....	4
วัสดุ/อุปกรณ์ในการประดิษฐ์ ฉับโพลี.....	5
ขั้นตอนการประดิษฐ์ ฉับโพลี.....	7
ใบมอบหมายงาน.....	12
การวัดผลประเมินผล.....	14
ใบงานที่ 1 “ไม้ไผ่” พัฒนาความคิดคล่องตัว.....	15
ใบงานที่ 2 “ไม้ไผ่” พัฒนาความคิดยืดหยุ่น.....	16
ใบงานที่ 3 “ไม้ไผ่” พัฒนาความคิดริเริ่ม.....	17
ใบงานที่ 4 “ไม้ไผ่” พัฒนาความคิดละเอียดลออ.....	18
บันทึกการปฏิบัติงาน.....	19
แบบทดสอบหลังเรียน.....	20
ภาคผนวก.....	
ประวัติผู้จัดทำ.....	

คำชี้แจง

1. เอกสารประกอบการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ชูตรักษ์โลกด้วยวิถีไทยถิ่นใต้ ชุดนี้มีทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่

เล่มที่ 1 กาบหมากมากประโยชน์

เล่มที่ 2 ไม้ระกำสร้างคุณค่า

เล่มที่ 3 ลูยกวางพารารักษ์ถิ่น

เล่มที่ 4 กาบมะพร้าวภูมิปัญญา

เล่มที่ 5 ไม้ไผ่มหาสนุก

2. เอกสารประกอบการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เล่มนี้เป็นเล่มที่ 5 เรื่อง ไม้ไผ่มหาสนุก ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ (งานประดิษฐ์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้ ประกอบด้วย

3.1 ใบความรู้

3.2 ใบงานที่ 1-4

3.3 แบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.4 เฉลยใบงาน

คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนควรแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่องให้นักเรียนทราบ
2. ครูผู้สอนควรศึกษาเอกสารประกอบการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดย
 - 2.1 ก่อนเรียนให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้ก่อนเรียนแล้วบันทึกผลคะแนน
 - 2.2 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนในแต่ละเรื่องแล้ว ให้วัดประเมินผลและบันทึกผลคะแนน
 - 2.3 เมื่อเรียนจบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความรู้และบันทึกผลคะแนน
3. ในการออกแบบชิ้นงานประดิษฐ์ต่างๆ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน โดยยึดหลักการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนศึกษาความรู้ และขั้นตอนการปฏิบัติงานจากใบความรู้แล้วทำใบงาน
2. นักเรียนทำกิจกรรมตามใบมอบหมายงาน
3. หากนักเรียนมีข้อสงสัยจากการปฏิบัติงานให้ปรึกษาครูผู้สอน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาหรือข้อสงสัย
4. ถ้าผลการเรียนไม่ผ่านสามารถกลับมาศึกษาใหม่ หรือทำผลงานส่งใหม่เพื่อปรับคะแนนจนผ่านเกณฑ์การประเมิน

แนวทางการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

เอกสารประกอบการสอนชุดนี้ได้จัดกลวิธีการสอนตามเนื้อหาสาระและยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ด้านสติปัญญา และด้านความรู้สึกหรือทัศนคติ เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 ด้านความรู้ความเข้าใจ หรือด้านสติปัญญา
หมายถึง ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านกลไกของสมอง 4 ด้าน

1. ความคิดคล่องตัว (Fluent Thinking)

หมายถึง ความคล่องแคล่วหรือความคล่องตัวในการคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หรือความสามารถในการคิดหาคำตอบหรือแก้ปัญหาที่ชัดเจนตรงประเด็นให้ได้จำนวนมากที่สุด ความคิดคล่องตัวเน้นปริมาณความคิดยิ่งมากยิ่งดี

2. ความคิดยืดหยุ่น (Flexible Thinking)

หมายถึง ความยืดหยุ่นความอ่อนตัวในความคิดและการกระทำสามารถปรับเปลี่ยนความคิด เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี

3. ความคิดริเริ่ม (Original Thinking)

หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่นและแตกต่างจากความคิดธรรมดา ความคิดใหม่ๆ เกิดนวัตกรรมใหม่ หรืออาจเกิดจากความคิดเดิมที่มีอยู่แล้ว คิดปรับแต่งให้แปลกแตกต่างจากที่เคยเป็น พลิกแพลงให้เป็นสิ่งใหม่ที่ไม่คาดคิด จนเกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ

4. ความคิดละเอียดลออ (Original Thinking)

หมายถึง ความคิดในรายละเอียด คิดเป็นขั้นตอน สามารถอธิบายรายละเอียดที่ตกแต่งเป็นภาพชัดเจน ทำให้ผลงานชัดเจนเป็นรูปธรรม นำไปใช้ประโยชน์ได้

ลักษณะที่ 2 ด้านจิตใจ

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ จิตใจหรือเจตคติ
ของนักเรียนในด้านต่างๆ 4 ด้าน

1. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity)

ได้แก่ ความต้องการตอบสนองความรู้สึกต้องการเร่งด่วนต่อเหตุการณ์ ความ
กระหายใคร่รู้ ความสงสัย ประหลาดใจ ความรู้สึกไวต่อสิ่งที่พบเห็นแสดงออก
ด้วยการทดลองค้นคว้า ศึกษาและซักถาม กระตือรือร้นในการหาคำตอบ

2. ความพร้อมที่จะเสี่ยง (Risk-Taking)

ได้แก่ การตอบสนองความกระหายใคร่รู้ อยากรู้อยากเห็น กล้าหาญ กล้า
คาดคะเนและพอใจที่จะทดลองซัดจำกัด โดยไม่กลัวความผิดพลาดหรือล้มเหลว

3. ความพอใจที่จะทำสิ่งที่ซับซ้อน (Complexity)

ได้แก่ ความต้องการตอบสนองต่อสิ่งที่ยาก ซับซ้อน พิสตาร์ให้สำเร็จ ความยาก
และความซับซ้อนเป็นแรงกระตุ้นยั่วเยวและท้าทาย ให้อยากทำให้สำเร็จ ปัญหา
หรือสิ่งที่ยุ่งยากไม่เป็นสิ่งที่ทำให้ถดถอย ความพอใจที่จะทำสิ่งที่ซับซ้อนจึงมัก
ควบคู่กับความพยายาม อุตสาหะไม่ย่อท้อ แต่จะทุ่มเทกับงานหรือสิ่งที่สนใจจน
ประสบความสำเร็จ

4. ความคิดจินตนาการ (Imagination)

ได้แก่ การตอบสนองความต้องการที่จะคิดฝัน คิดสร้างภาพหรือผลงานให้ต่าง
จากเดิม แปลกใหม่จะนำไปสู่การประดิษฐ์ คิดค้นสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มุ่งเน้นสร้าง
จินตนาการให้เป็นความจริง

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คะแนนที่ได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ไม้ไผ่ ใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง? (5 คะแนน)

2. เราสามารถนำ ไม้ไผ่ มาประดิษฐ์ของเล่นอะไรได้บ้าง? (5 คะแนน)

เรื่อง **จับโป๊ะ**

ฉับโพงหรือฉับโพละ หรือ ฉับโป๊ะ ออกเสียงเรียกแตกต่างกันไปตามแต่ละจังหวัด ในภาคใต้ เป็นของเล่นสำหรับเด็กๆ ในถิ่นใต้ ทำจากลำไผ่ขนาดเท่านิ้วหัวแม่เท้า มีรูกลาง ทะลุปล้องหรือขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 เซนติเมตร ยาวเท่ากับหนึ่งปล้อง ส่วนนี้นำมาทำเป็นลำกล้อง แล้วมีไม้ไผ่อีกอันมาหลายยาวๆ เป็นแกนขนาดพอดีกับปล้องที่เตรียมไว้ให้เลื่อนเข้าออกได้ นำแกนไม้สวมกับไม้ไผ่ข้อสั้นๆ เป็นด้ามจับ เวลาเล่นเด็กๆ จะเอาลูกผลไม้ขนาดเล็กเท่ารูลำกล้อง เช่น ลูกปลา ลูกนุ่น ลูกหวาย ลูกคราม ใส่เข้าไปในลำกล้องให้แน่นเป็นลูกกระสุน เสียบไม้แกนตามเข้าไปประมาณ 1 ใน 4 ส่วนของลำกล้อง เล็งเป้าที่ต้องการยิง แล้วกดกระแทกไม้แกนเข้าไป ลูกกระสุนจะพุ่งด้วยแรงอัดของลมในปล้อง กระเด็นไปได้ไกล และเกิดเสียงดังเป็นที่สนุกสนาน เด็กผู้ชายชอบเล่นมากกว่าเด็กผู้หญิง

ฉับโพงเป็นวัฒนธรรมการเล่นของเด็กๆ ภาคใต้ที่เชื่อมโยงกับวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนคือไม้ไผ่และผลไม้ประจำถิ่น ที่ใช้เป็นกระสุนในการยิง ฉับโพงจึงเป็นการละเล่นที่ถูกคิดค้นขึ้นมาจากวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน แล้วสร้างสิ่งประดิษฐ์ขึ้นมาเป็นของเล่นสำหรับเด็ก โดยเฉพาะเด็กผู้ชายที่มีความท้าทายและภูมิใจที่ได้มีปืนไว้เล่นเป็นของตนเอง นอกจากเล่นเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และสุขภาพแล้ว ยังช่วยให้เด็กได้มีความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ขึ้นฉับโพงตามจินตนาการที่ได้จากประสบการณ์ของตนเอง

นอกจากเด็กๆ จะนำไม้ไผ่มาทำเป็น ฉับโป๊ะแล้ว ไม้ไผ่ยังสามารถนำมาไม้ไผ่ไปทำของเล่นอื่นๆ ได้อีก เช่น ธนู ลูกยางหาคู่ รถไม้ไผ่ สร้างความสนุกสนานให้กับเด็กๆ ในภาคใต้เป็นอย่างยิ่ง ของเล่นจากวัสดุธรรมชาติที่กล่าวมาแล้วไม่ต้องไปซื้อหาให้สิ้นเปลืองเงิน ใช้เสร็จแล้วยังย่อยสลายในธรรมชาติได้ ไม่สร้างมลภาวะให้สิ่งแวดล้อม นับว่าเป็นสิ่งที่ควรอนุรักษ์ให้อยู่กับวิถีชีวิตคนใต้บ้านเราไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา

ประโยชน์ของฉบับโปสเตอร์

1. รู้จักการนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
2. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. ได้ศึกษาเรียนรู้และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่นของตนเอง
4. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างชิ้นงานแบบใหม่ๆ
5. สามารถนำชิ้นงานเป็นของเล่น แทนการเล่นเกมในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ
6. มีความรักในท้องถิ่นของตนเอง
7. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อของเล่นแก่ตนเองและครอบครัว
8. ได้เรียนรู้และทำงานอย่างเป็นขั้นตอน
9. เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ของเล่น

ส่วนประกอบ

จับโพlice

รักษ์โลกกับ “ไม้ไผ่”

“ไม้ไผ่” เป็นไม้พุ่มที่พบได้ในทั่วทุกภาคของประเทศไทย คนภาคใต้นิยม นำไม้ไผ่ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่การนำไม้ไผ่มาทำไปทำเป็น “ฟาก สับ” สำหรับกั้นผนังบ้าน นำไม้ไผ่มาจักสานเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำมาหากิน เช่น นาง ลอบ คันเบ็ด และยังนำไม้ไผ่ไปทำเป็นของเล่นให้เด็กๆ ได้แก่ จับโพlice ธนู รถไม้ไผ่ แล้วแต่ความคิดสร้างสรรค์ของคนในแต่ละท้องถิ่น ไม้ไผ่จึงเป็นไม้ที่มีค่าในการดำรงชีวิตของเราเป็นอย่างมาก การนำไม้ไผ่มาทดแทนวัสดุสังเคราะห์ต่างๆ ส่งผลให้เกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อมลดลง เพราะไม้ไผ่หาได้ง่าย มีความยืดหยุ่น ย่อยสลายในธรรมชาติได้ง่าย

วัสดุ/อุปกรณ์

(ที่มา: เกศินี รัชชช. 28 เมษายน 2564)

1

เรียวไม้ไผ่

2

ดินสอ

3

ไม้บรรทัด

วัสดุ/อุปกรณ์

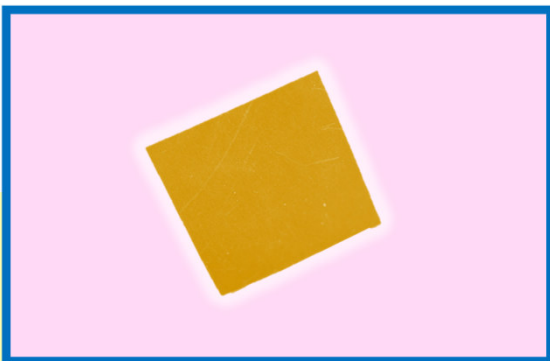
4

คัตเตอร์

5

เลื่อย

6

กระดาษทราย

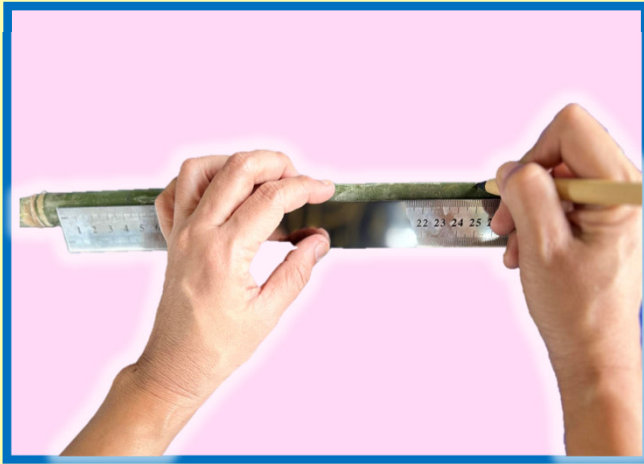

ขั้นตอนการประดิษฐ์

(ที่มา : เกศินี รัชชะ. 28 เมษายน 2564)

1

ส่วนที่ 1 ครอบกฉับโพลิ้ะ

วัดความยาวของเรียวไม้ไผ่
ประมาณ 25 ซม. จำนวน 1 ชิ้น

2

ใช้เลื่อยๆ ไม้ไผ่ตามที่กำหนดไว้
โดยเลื่อยข้อไม้ไผ่ออกทั้งสองด้าน

3

ใช้กระดาษทรายขัดเสี้ยนไม้ไผ่

7

ขั้นตอนการประดิษฐ์

(ที่มา: เกศินี รัชชะ. 14 เมษายน 2564)

4

ส่วนที่ 2 ด้ามจับโพธิ์

วัดไม้ไผ่ความยาวประมาณ
13 ซม. โดยวัดจากข้อไม้ไผ่ลงไป

5

ใช้เลื่อยๆ ไม้ไผ่ตามที่กำหนดไว้
โดยเลื่อยให้ติดข้อไม้ไผ่ไว้ 1 ด้าน

6

ใช้กระดาษทรายขัดเส้นไม้ไผ่
ให้เรียบ

8

ขั้นตอนการประดิษฐ์

(ที่มา: เกศินี รัชชะ. 14 เมษายน 2564)

7

ส่วนที่ 3 ไม้กระตู่กระสุน

ผ่าไม้ไผ่เป็นซี่

8

ใช้คัตเตอร์เหลาซี่ไม้ไผ่ให้กลม
ขนาดพอดีกับรูกระบอกฉับพลัน

9

ใช้กระดาษทรายขัดเสี้ยนไม้ไผ่
ให้เรียบ

9

(ที่มา: เกศินี รัชชช. 14 เมษายน 2564)

10

ส่วนที่ 4 การประกอบฉับโพลี

ใช้ไม้กระทุ้งสอดเข้าไปในด้ามของ
ฉับโพลีให้แน่น

11

ตัดไม้กระทุ้งให้สั้นกว่ากระบอก
ฉับโพลี 1 ซม.

12

ประกอบกระบอกกับไม้กระทุ้ง
เข้าด้วยกัน

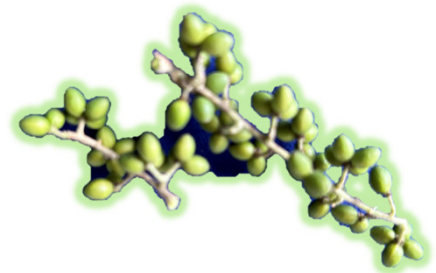
10

วิธีการเล่น

(ที่มา: เกศินี รัชชะ. 28 เมษายน 2564)

เก็บลูกพลากหรือลูกดัด อ่อนๆ สดๆ อัดเข้าไปในกระบอกฉับโพลีเอ แล้วมือข้างหนึ่งถือกระบอกมือข้างหนึ่งถือด้ามจับสอดปลายด้าม แล้วออกแรงกระทันหันไปด้านหน้าแรงๆ ให้แรงอัดดันลูกพลากพุ่งออกไปนอกกระบอก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประโยชน์ของไม้ไผ่ได้ (K)
2. สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (A)
3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชิ้นงานใหม่ๆ จากไม้ไผ่ได้ (A)
4. เลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ในการประดิษฐ์ชิ้นงานจากไม้ไผ่ได้เหมาะสม (P)
5. ประดิษฐ์ชิ้นงานจากไม้ไผ่ได้สำเร็จตามที่ได้วางแผนไว้ (P)
6. จัดเก็บรักษาวัสดุ-อุปกรณ์ในการประดิษฐ์ได้ถูกต้องและเหมาะสม (P)

คำชี้แจง

นักเรียนแบ่งกลุ่มตามเงื่อนไขที่ครูกำหนดในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มอ่านและปฏิบัติตามกิจกรรมในใบมอบหมายงาน

ข้อกำหนด

ชั่วโมงที่ 1

1. นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับคุณครูในเรื่องของ “ไม้ไผ่”
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. นักเรียนจับกลุ่มกันตามเงื่อนไขที่ครูกำหนด กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม และเลขานุการของกลุ่ม
4. นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เรื่อง “ไม้ไผ่” เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตหรือห้องสมุด
5. ครูสาธิตการประดิษฐ์ “ฉับโป๊ะ” จากไม้ไผ่ให้นักเรียนดู
6. นักเรียนและครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “ฉับโป๊ะ” ด้วยกัน

ชั่วโมงที่ 2

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง “ฉับโป๊ะ”
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ใบที่ 1,2,3,4
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งงานกันในการเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ เพื่อนำมาประดิษฐ์สิ่งประดิษฐ์จาก “ไม้ไผ่” ในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูตรวจสอบวัสดุ-อุปกรณ์ที่นักเรียนเตรียมมา พร้อมทั้งกำชับให้นักเรียนใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย จัดเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดสถานที่ให้เรียบร้อยเมื่อเสร็จงาน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างชิ้นงานตามใบงานที่ได้ออกแบบไว้จากชั่วโมงที่แล้ว
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบบันทึกการปฏิบัติงาน เพื่อนำเสนอผลงานในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 4

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเสนอผลงานกลุ่มตามใบบันทึกการปฏิบัติงาน
2. นักเรียนและคุณครูช่วยกันเสนอแนะและเติมเต็มความรู้ร่วมกัน
3. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

การวัดผลประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน		
	วิธีการ/เครื่องมือ	ผลงาน/ชิ้นงาน	เกณฑ์การผ่าน
1. ความรู้ความเข้าใจเรื่อง ไม้ไผ่	- ตรวจสอบแบบฝึกหัด	- แบบฝึกหัด	ผ่านร้อยละ 60
2. ทักษะความคิดสร้างสรรค์	- แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์	- ใบงานที่ 1-4	ผ่านเกณฑ์ระดับดี
3. ชิ้นงานการประดิษฐ์จากไม้ไผ่	- ตรวจสอบผลงาน	- แบบประเมินผลงาน	ผ่านร้อยละ 80
4. ทักษะและกระบวนการทางการเรียน - ตั้งใจทำงาน - การให้ความร่วมมือ - ความกระตือรือร้น - ยอมรับความคิดของคนอื่น	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	- ทักษะและกระบวนการที่ใช้ในการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อ 2. ซื่อสัตย์สุจริต ข้อ 3. มีวินัย ข้อ 4. ใฝ่เรียนรู้	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
6. สมรรถนะสำคัญ ข้อ 1. ความสามารถในการสื่อสาร ข้อ 2. ความสามารถในการคิด	- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	- ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการสื่อสารและการคิด	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ

ความคิดยืดหยุ่น

พัฒนาการคิดขั้นที่ 2
(Flexible Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการคัดเลือกสิ่งประดิษฐ์จากใบงานที่ 1 มาประดิษฐ์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่อไปนี้

สถานการณ์: ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีอยู่มากมายหลายปัญหา เช่น ปัญหาขยะจนล้นถัง ปัญหาน้ำเสียจากโรงอาหาร ปัญหาเศษอาหารในโรงอาหารส่งกลิ่นเหม็น ปัญหาการทิ้งแก้วน้ำพลาสติกเพื่อนพ้อง ปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อทุกคนในโรงเรียน กลุ่มของนักเรียนจะนำไม้ไผ่ไปประดิษฐ์เป็นนวัตกรรมใดเพื่อลดปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)

ชื่อสิ่งประดิษฐ์	ประโยชน์
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>

ชื่อสิ่งประดิษฐ์	ประโยชน์
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>

ชื่อสิ่งประดิษฐ์	ประโยชน์
<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>

“ไม่เฝ”

ความคิดริเริ่ม

พัฒนาการคิดขั้นที่ 3

(Original Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ จาก “ไม่เฝ” โดยสามารถเลือกชิ้นงานมาจากใบงานที่ 2 เพื่อนำมาประดิษฐ์เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ชื่อสิ่งประดิษฐ์

ประโยชน์

Blank area for drawing and writing the benefits of the invention.

วาดภาพ-ระบายสี พร้อมอธิบายส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์

“ไม่ไป”

ความคิดละเอียดลออ

พัฒนาการคิดขั้นที่ 4

(Original Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ และ ขั้นตอนในการประดิษฐ์ชิ้นงานจากใบงานที่ 3 เพื่อนำมาประดิษฐ์ในช่วงเวลาต่อไป

วัสดุ-อุปกรณ์

ขั้นตอนการประดิษฐ์

Blank area for listing materials and tools, with horizontal dashed lines for writing.

Blank area for listing the steps of the craft project, with horizontal dashed lines for writing.

“ไม่เผลอ”

คำชี้แจง: จากการศึกษาที่สมาชิกในกลุ่มได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามใบมอบหมายงานพบว่า (ในส่วนนี้ให้บันทึกหลังจากปฏิบัติกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว)

ผลงานการประดิษฐ์ของกลุ่ม
(ครูปรับรูปภาพผลงานให้นักเรียน)

สรุปความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงาน

จุดเด่นหรือจุดควรพัฒนาของการปฏิบัติงาน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คะแนนที่ได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียน “ฉับโพลี” มีประโยชน์อะไรบ้าง? (5 คะแนน)

2. นักเรียนคิดว่าของเล่นที่ประดิษฐ์จากวัสดุในท้องถิ่น มีประโยชน์เหมือนหรือแตกต่างจากของเล่นในยุคปัจจุบัน พร้อมให้เหตุผลประกอบ? (5 คะแนน)

บรรณานุกรม

- การละเล่นพื้นบ้าน ฉับโพง. [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก http://www.m-culture.in.th/album/192615/การละเล่นพื้นบ้าน_ฉับโพง. (2564, เมษายน 15)
- ฉับโพง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://clib.psu.ac.th/southerninfo/content/2/faec94fa>. (2564, เมษายน 14)
- ฉับโพง. [ออนไลน์].เข้าถึงได้จาก <http://www.bansuanporpeang.com/node/15580>. (2564, เมษายน 16)
- ลูกพลา "ฉับโพง" ของเล่นยุค 90. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://oer.learn.in.th/search_detail/result/271385. (2564, เมษายน 14)
- ไม้ไผ่และประโยชน์ที่ยั่งยืนมากมาย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.Katangdokboon.lnwshop.com>. (2564, เมษายน 16)
- "ไผ่" ทางเลือกสำหรับทดแทนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://ej.eric.chula.ac.th/article/view/299>. (2564, เมษายน 19)

ภาคผนวก

แนว การตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คะแนนที่ได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ไม้ไผ่ ใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง? (5 คะแนน)

- 1. นำมาทำของเล่น เช่น ธนู ฉับโฟล๊ะ ดาบ ลูกหั่น
- 2. นำมาทำของใช้ เช่น ตะกร้า กระเป๋า กรงนก สุ่ม โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ตะเกียบ
- 3. นำมาทำของประดับตกแต่ง เช่น โคมบาย กระถางต้นไม้ ปั้นปักผลไม้

2. เราสามารถนำ ไม้ไผ่ มาประดิษฐ์ของเล่นอะไรได้บ้าง? (5 คะแนน)

- 1. ธนู
- 2. ฉับโฟล๊ะ
- 3. ดาบ
- 4. ลูกหั่น
- 5. รถไม้ไผ่

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน โดยยึดหลักในหลักสูตรส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเปิดกว้าง

“ไม่เฝ”

ความคิดตัวเอง

พัฒนาการคิดขั้นที่ 1
(Fluent Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในเด็นของการนำ “ไม่เฝ” มาใช้ในงานประดิษฐ์ โดยคิดให้ได้จำนวนมากที่สุด

ชื่อสิ่งประดิษฐ์	
ธนู	เก้าอี้
แข่ง	กระดาษ
ตะกร้า	กระดาษ
ส้อม	แคร่ไม้เฝ
แจกัน	ด้ามจอบ
แก้วน้ำ	ด้ามเสียม
หวี	โมบาย
ปิ่นปักผม	กระบอกลื่นน้ำ
ตะเคียน	รถไม้เฝ
กระดาษ	ลูกหั้น
ช้อน	กั้นหั้นลม
ตะหลิว	กรอบรูป
เตียง	ไม้เกาหลัง

ชั้นอยู่กับศิษย์ของครูผู้สอน โดยยึดหลักในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเปิดกว้าง

“ไม่เฝ้”

ความคิดยืดหยุ่น

พัฒนาการคิดขั้นที่ 2
(Flexible Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการคัดเลือกสิ่งประดิษฐ์จากใบงานที่ 1 มาประดิษฐ์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่อไปนี้

สถานการณ์: ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีอยู่มากมายหลายปัญหา เช่น ปัญหาขยะจนล้นถัง ปัญหาน้ำเสียจากโรงอาหาร ปัญหาเศษอาหารในโรงอาหารส่งกลิ่นเหม็น ปัญหาการทิ้งแก้วน้ำพลาสติกเพ่นพ่าน ปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อทุกคนในโรงเรียน กลุ่มของนักเรียนจะนำไม้เฝ้ไปประดิษฐ์เป็นนวัตกรรมใดเพื่อลดปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น

ชื่อสิ่งประดิษฐ์

ประโยชน์

ถังขยะจากไม้เฝ้

ใช้สำหรับใส่แก้วพลาสติกที่ใช้แล้ว

ชื่อสิ่งประดิษฐ์

ประโยชน์

แก้วน้ำจากไม้เฝ้

ใช้สำหรับใส่เครื่องดื่ม

ชื่อสิ่งประดิษฐ์

ประโยชน์

อนุญาตโดยพิชญ์ผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ของครูผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ของครูผู้สอนอย่างเปิดกว้าง

แนว
การตอบ

ใบงานที่ 3

“ไม่เฝ”

ความคิดริเริ่ม

พัฒนาการคิดขั้นที่ 3

(Original Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ จาก “ไม่เฝ” โดยสามารถเลือกชิ้นงานมาจากใบงานที่ 2 เพื่อนำมาประดิษฐ์เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ประโยชน์

ใช้สำหรับใส่เครื่องดื่ม

สิ่งประดิษฐ์

แก่น้ำจากไม่เฝ

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน โดยยึดหลักในการส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเปิดกว้าง

วาดภาพ-ระบายสี พร้อมอธิบายส่วนประกอบของสิ่งประดิษฐ์

“ไม่เผลอ”

พัฒนาการคิดขั้นที่ 4

ความคิดละเอียดลออ

(Original Thinking)

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดในการเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ และ ขั้นตอนในการประดิษฐ์ชิ้นงานจากใบงานที่ 3 เพื่อนำมาประดิษฐ์ในช่วงเวลาว่าง

แก้วน้ำ

วัสดุ-อุปกรณ์

ขั้นตอนการประดิษฐ์

1. ไม้เผลอตัดให้ติดข้อ
2. เผลอ
3. กระดาษทราย
4. ไม้

1. ใช้เผลอๆ ไม้เผลอให้ติดข้อความสูงประมาณ 10 ซม.
 2. ใช้มีดเหลาผิวไม้เผลอออก
 3. ใช้กระดาษทรายขัดผิวให้เรียบ
- *ในการใช้แก้วน้ำเผลอๆ ต้องล้างให้สะอาดและลวกด้วยน้ำร้อนและควรระมัดระวังในการลวก

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน โดยยึดหลักการส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเปิดกว้าง

แนว การตอบ

แบบทดสอบหลังเรียน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

คะแนนที่ได้

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียน “ฉับพลัน” มีประโยชน์อะไรบ้าง? (5 คะแนน)

1. เป็นของเล่น
2. ไล่นก ไล่ไก่ ที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตร

2. นักเรียนคิดว่าของเล่นที่ประดิษฐ์จากวัสดุในท้องถิ่น มีประโยชน์เหมือนหรือแตกต่างจากของเล่นในยุคปัจจุบัน พร้อมให้เหตุผลประกอบ (5 คะแนน)

มีประโยชน์เหมือนกัน คือ ให้ความสนุกสนานในการเล่น ส่วนที่แตกต่างคือของเล่นในอดีตจะประดิษฐ์จากวัสดุในท้องถิ่น ซึ่งหาได้ง่ายไม่มีค่าใช้จ่าย ช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และทักษะในการใช้เครื่องมือ

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบ โดยยึดหลักในการส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเปิดกว้าง

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ นางเกศินี รัชชะ

วัน เดือน ปีเกิด 10 สิงหาคม พ.ศ. 2517

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าขนอน
อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84180

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านท่าขนอน ตำบลท่าขนอน อำเภอคีรีรัฐนิคม
จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84180

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2536 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2540 ระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2541 ระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสารนิเทศสำนักงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ชุด รักษ์โลกด้วยวิถีไทยถิ่นใต้

รายวิชาการงานอาชีพ 5 (งานประดิษฐ์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5 ไม้เฝื่อนมหาสนุก

จัดทำโดย

นางเกศินี รัชชะ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านท่าขนอน สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ